MWM2
experts in luisteren

eerlijk over eten
Voedingscentrum

‘Het bewaren waard’

QuickScan | Voedselverspilling bij jonge gezinnen

Inhoudsopgave

QuickScan | Voedselverspilling bij jonge gezinnen

Inleiding
3

Management summary
6

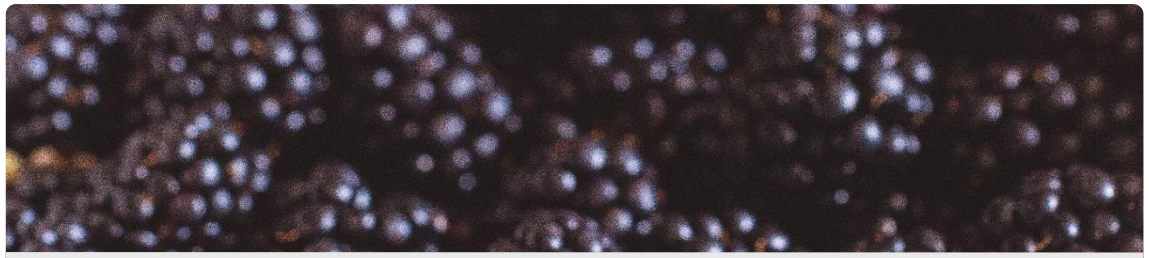

Resultaten
12

Bijlagen
41

Inleiding
Meer grip op verspilgedrag van jonge gezinnen

Kenmerken van het verspilgedrag van gezinnen met jonge kinderen

- Uit eerder consumentenonderzoek beschikt het Voedingscentrum over indicaties van verspilling in gezinnen met jonge kinderen. Van deze groep is bekend dat er relatief veel voedsel verspild wordt. Jullie wens is om meer details en context te krijgen. Zoals houding t.a.v. voedselverspilling, beweegredenen voor verspilgedrag en op welke momenten verspilgedrag veel voorkomt. Daarnaast willen jullie zicht op wat ouders zelf denken dat hen kan helpen om minder voedsel te verspillen.

Zo veel mogelijk ouders in actie krijgen

- Informatie en communicatie willen jullie zo goed mogelijk op de doelgroep afstemmen. Het is hiervoor van belang om in te spelen op onderwerpen die hen aan het hart gaan en persoonlijk relevant zijn. Hiermee vergroten jullie de kans dat zij ook daadwerkelijk in actie komen. De resultaten uit dit onderzoek bieden jullie inzichten in het verspilgedrag bij jonge gezinnen. Maar ook haakjes voor jullie communicatiecampagne en inspiratie voor de verdieping van jullie activiteiten t.a.v. voedselverspilling.

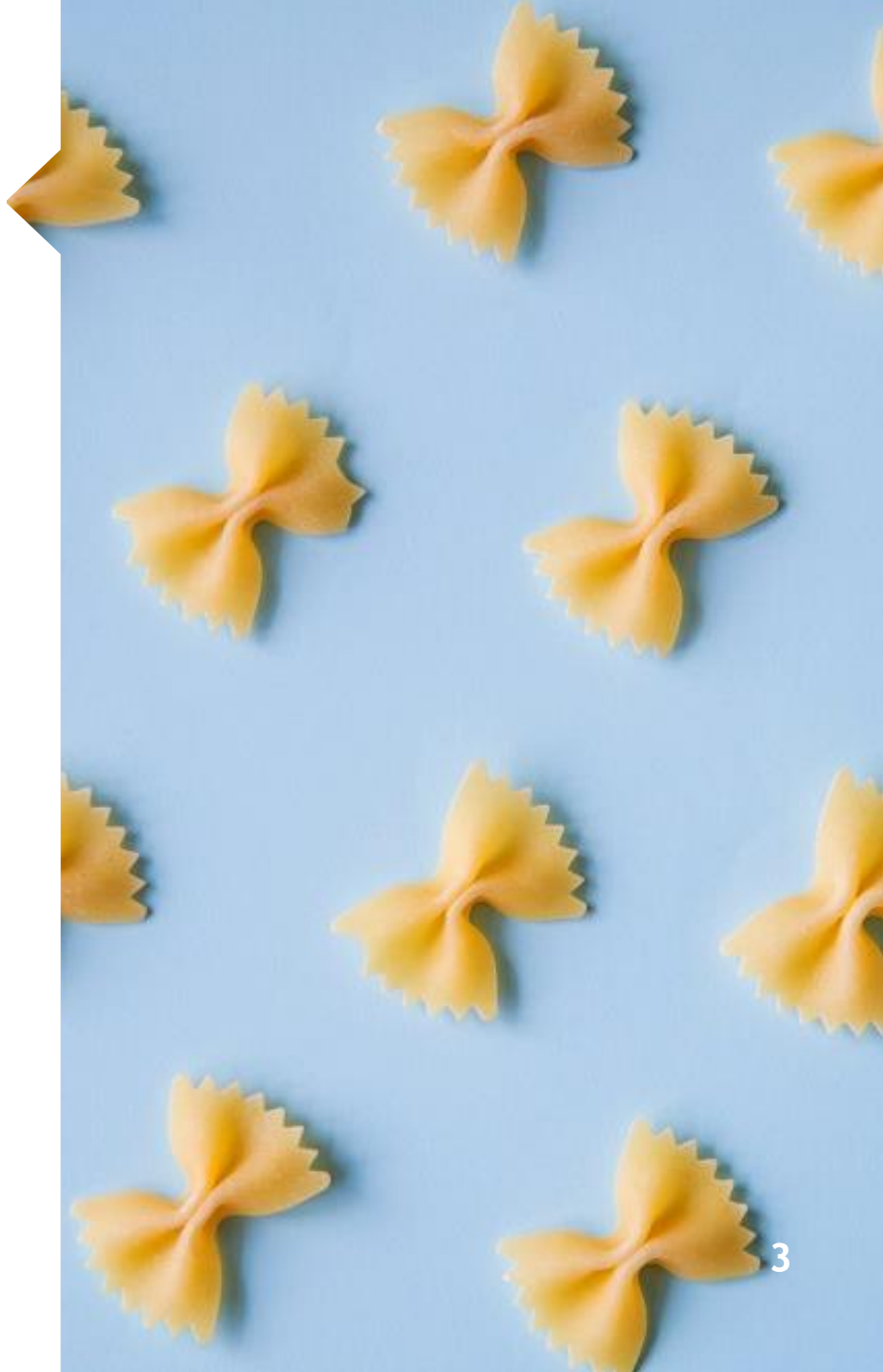

Onderzoeksvraag
Inzicht in kennis, houding en gedrag

Inzicht krijgen in kennis, houding en gedrag t.a.v. voedsel(verspilling) van gezinnen met jonge kinderen.

Deelvragen

- Wat is de kennis en houding t.a.v. voedselverspilling?
- Op welke momenten speelt verspilgedrag vooral (kopen, koken, bewaren)?
- Wat zijn redenen waarom men voedsel verspilt en barrières om niet minder te verspillen?
- Wat kan ouders helpen om de verspilling van hun huishouden te verminderen?

Leeswijzer
Significante verschillen

- De resultaten in het rapport worden in de basis op totaalniveau weergegeven of naar de subgroepen leeftijd jongste kind, opleidingsniveau ouders en motivatie verspilling tegen te gaan.
- Verschillen tussen ouders worden visueel weergeven of tekstueel beschreven.
- Significante verschillen in **figuren** staan weergegeven met een asterisk (*) achter het percentage.
  - → De percentages die ten opzichte van een ander percentage significant verschillen, worden *cursief* weergegeven.
- Significante verschillen in **tabellen** staan gekleurd weergegeven (blauw of oranje).
  - → De percentages die ten opzichte van een ander percentage significant verschillen, worden *cursief* weergegeven.
  - → Indien het percentage **vetgedrukt** is, is het aandeel groter dan alle andere groepen.

Management summary

QuickScan | Voedselverspilling bij jonge gezinnen

Management summary

Merendeel van de ouders wil zich actief inzetten om verspilling tegen te gaan

De bereidheid van ouders van jonge kinderen om voedselverspilling tegen te gaan is hoog

- Ouders zijn gemotiveerd om voedselverspilling tegen te gaan. Ruim driekwart geeft de eigen motivatie om voedselverspilling tegen te gaan een 8 of hoger. Hoe meer ouders gemotiveerd zijn om voedselverspilling tegen te gaan, hoe meer zij hier ook al actief mee bezig. De meest actieve groep (29%), geeft de eigen motivatie gemiddeld een 9,1.

Een grote meerderheid van de ouders is bezig om verspilling tegen te gaan

- Het overgrote deel van de ouders is in hun beleving al bezig met het tegengaan van voedselverspilling. Drie op de tien ouders zijn hier altijd mee bezig en zes op de tien meestal. Een klein aandeel (4%) staat helemaal niet open voor het tegengaan van voedselverspilling.

De motivatie en de mate waarin gezinnen bezig zijn met het tegengaan van voedselverspilling neemt toe als de opleiding hoger is

- Hoogopgeleide ouders vinden zichzelf meer gemotiveerd: 8,2 versus 7,9 op een schaal van 1 tot 10. Ook geven zij vaker aan al bezig te zijn met het tegengaan van voedselverspilling dan laagopgeleide ouders (93% versus 86%).

Management summary
Barrières en mogelijke interventies

Verspilgedrag bij ouders zit verweven in zowel het kopen, koken als in het bewaren van voedsel. Deze stappen hebben alle drie hun eigen valkuilen en barrières waardoor voedselverspilling tot stand komt. Per fase geven we de redenen voor verspilgedrag en de kansen voor verbetering om deze verspilling tegen te gaan.

1 Kopen

Ondanks algehele motivatie om verspilling tegen te gaan, kopen de meeste ouders meer producten dan het gezin nodig heeft

- 88% van de ouders koopt weleens méér producten dan het gezin nodig heeft. Ouders die sterk gemotiveerd zijn om voedselverspilling tegen te gaan, letten hier vaker ook al op bij het boodschappen doen. Zij controleren vaker wat ze al in huis hebben (67% vs. 58% gemiddeld) en kopen iets minder vaak te veel producten (84% vs. 88% gemiddeld).

Een meerderheid van de ouders maakt meestal een planning voorafgaand aan het doen van boodschappen

- Een boodschappenlijstje maken, aanbiedingen bekijken en de voorraad checken zijn de voorbereidingen die ouders het vaakst doen voor de boodschappen: gemiddeld door zes op de tien ouders. Ouders die het meest gemotiveerd zijn om verspilling te voorkomen geven vaker aan de gewoonte te hebben voorbereidingen te treffen voor het boodschappen doen. Zij hebben vaker de gewoonte een boodschappenlijstje te maken (69% vs. 65% gemiddeld), de voorraad thuis te controleren (65% vs. 57% gemiddeld), rekening te houden met een restjesdag (36% vs. 30% gemiddeld) en bedenken recepten met iets wat nog in huis is (36% vs. 28% gemiddeld).

Eenmaal in de winkel, laten ouders zich verleiden door aanbiedingen en spontane aankopen

- Vier op de tien ouders weten in de winkel niet precies wat ze in huis hebben. Aanbiedingen en spontaan iets meenemen zijn de vaakst genoemde redenen voor het te veel kopen van producten. Kinderen die op dat moment mee zijn in de winkel spelen hierin een beperkte rol. Een derde van de ouders geeft aan dat het weerstaan van de verleidingen in de winkel een stap zou zijn om beter op maat inkopen te doen voor het gezin.

Kansen voor verbetering

Vooral bij hoger opgeleiden is winst te behalen bij het bewuster inkopen van producten

- **Hoewel hoger opgeleiden vaker zeggen te letten op het tegengaan van voedselverspilling, lijken hier bij het kopen nog weinig mee bezig te zijn: vooral hoger opgeleiden kopen te veel producten (92% vs. 81% laagopgeleiden). Opvallend is dat hoger opgeleiden wel vaker de maaltijden vooruit plannen en werken met een boodschappenlijstje. Eenmaal in de winkel, nemen zij echter ook vaker spontaan iets mee omdat het in de aanbieding is of ze denken dat ze het nodig hebben.**

Management summary
Barrières en mogelijke interventies

2 Bereiden & eten

Meerderheid van de ouders kookt meestal meer dan het gezin eet

- Zes op de tien ouders koken meer dan het gezin eet. Eten blijft in de meeste gevallen over doordat er minder wordt gegeten dan verwacht. Eén van de oorzaken is dat de porties verkeerd zijn ingeschat. Vooral bij gezinnen met kinderen van 1 tot 4 jaar wordt er relatief vaak meer gekookt dan het gezin eet. (64% vs. 57% voor gezinnen met kinderen van 5 tot 12 jaar).

Gemak en tijdgebrek zorgen voor nonchalance bij het inschatten van porties tijdens het koken

- Ouders koken de maaltijden vooral op gevoel. Ondanks dat bijna tweederde best weet hoe ze porties af moeten wegen, nemen ze hier de tijd niet voor. Vooral ouders die weinig gemotiveerd zijn om voedsel te verspillen, koken vaker dan gemiddeld teveel (75% vs. 60% onder alle ouders met kinderen tussen 1-12 jaar).

Eten dat overblijft zit vaak nog in de pan en wordt als nog eetbaar beschouwd. Eten op het bord gooien ouders veelal weg

- Bij zes op de tien gezinnen blijft er vooral eten over in de pan. Dit eten wordt meestal als nog eetbaar gezien. Bij twee op de tien gezinnen blijft er vooral eten over op het bord. Vooral bij jonge gezinnen gebeurt dit vaker (25%). Eenmaal op het bord, wordt het eten doorgaans als niet meer eetbaar beschouwd.

Kansen voor verbetering

Hulp bij het bepalen van de juiste hoeveelheden om te koken helpt ouders voldoende eten op tafel te hebben staan en zo min mogelijk weg te hoeven gooien

- **Acht op de tien ouders willen graag voldoende eten op tafel hebben staan. Tegelijkertijd heeft twee derde van de ouders moeite met het weggooien van eten. Het bieden van laagdrempelige hulpmiddelen die het hen makkelijker maken om de juiste hoeveelheden te koken kunnen helpen bij het zoeken van de balans tussen genoeg koken en weinig overhouden. Een voorbeeld is een maatbeker voor rijst of pasta voor gezinnen. Belangrijk is de ouders hierin niet te betuttelen, maar wel te ontzorgen. Ze weten het ergens wel, maar denken liever niet teveel na bij het koken. Vooral ouders van kinderen van 1-4 jaar koken vaker te veel en gooien eten makkelijker weg.**

Ouders geven zelf aan dat recepten met precies de benodigde hoeveelheden voor hun gezin hen kan helpen om de juiste hoeveelheden te koken. Daarnaast zou bewust minder, of juist méér koken (voor 2 dagen tegelijk) volgens hen een manier kunnen zijn om minder voedsel te verspillen.

Management summary
Barrières en mogelijke interventies

3 Bewaren

Ouders vinden het makkelijk om eten te kunnen bewaren
- Bijna twee derde van de ouders vindt het handig om eten te kunnen bewaren. Hoe meer motivatie ouders hebben om voedselverspilling tegen te gaan, hoe meer waarde ze hechten aan het kunnen bewaren van eten.

Van de versproducten wordt fruit het meest weggegooid
- Binnen de versproducten (brood, zuivel en fruit) is fruit een product dat het vaakst wordt weggegooid door ouders, gevolgd door brood en zuivel. Fruit wordt vooral weggegooid wanneer het rot of te rijp is geworden. Van brood worden vooral de kleine oude resten weggegooid en zuivel wordt weggegooid als het over de houdbaarheidsdatum is.

Niet opgegeten restjes fruit en brood zijn vooral een probleem binnen jonge gezinnen
- Vooral gezinnen met kinderen tussen 1-4 jaar gooien (t.o.v. gezinnen met kinderen tussen 5-12 jaar) relatief vaak rot fruit weg of zuivelproducten buiten de THT-datum. Wat deze jonge gezinnen ook vaker weggooien zijn aangesneden stukken fruit, korstjes of stukjes brood die niet meer worden gegeten en restjes zuivel in de verpakking.

Kansen voor verbetering

Ouders zijn bereid de THT-datum ruimer te hanteren als dit kan
- **Driekwart van de ouders is bekend met de THT-datum. Over de betekenis van de TGT-datum is er meer onduidelijkheid: vier op de tien ouders weten wat TGT-betekent. Ruim acht op de tien ouders is bereid de THT-datum ruimer te hanteren als ze weten dat dit kan. Ouders hierin (blijven) informeren en helpen te herkennen wanneer zuivel nog eetbaar is, kan hen helpen (nog) meer op hun eigen oordeel te vertrouwen.**

Ouders geven zelf aan dat recepten voor het verwerken van restjes hen kan helpen om nog beter om te gaan met het eten en drinken dat ze al in huis hebben. Vooral hoogopgeleide ouders staan open voor recepten en tips voor het verwerken van restjes.

Management summary

Verschillen tussen gezinnen met kinderen 1-4 jaar en 5-12 jaar

	Leeftijd jongste kind 1- 4 jaar	Leeftijd jongste kind 5 - 12 jaar
Kennis en Houding	• **Plannen** meer vooruit, maar kopen ook meer **spontaan**. • Hebben vaker eten over. Eten dat over blijft, blijft vaker **over op het bord** dan bij gezinnen met oudere kinderen. • Hebben **minder moeite** met het weggooien van eten.	• **Overleggen soms met kinderen** over boodschappen. • Wanneer er eten overblijft, is het vaker doordat de kinderen minder eten dan verwacht. Het eten blijft vaker **over in de pan** dan bij gezinnen met jonge kinderen.
Barrières	• **Hebben minder zicht** op welke producten zij nog in huis hebben. • Kinderen willen vaker bepaalde producten niet eten. • Voor ouders is het lastiger in te schatten hoeveel de kinderen eten én om de **portiegrootte** te bepalen.	• Deze ouders hebben al sterke ideeën en voorkeuren: ze staan minder open voor de verschillende manieren om te veel kopen én koken tegen te gaan. • Kinderen eten soms onverwacht niet mee of hebben geen honger.
Wat volgens ouders kan helpen	• Recepten met goed aangegeven portiegroottes. • Vaker, kleinere porties opscheppen. • Online boodschappen bestellen.	• Bewuster inkopen van producten. • Niet laten verleiden door impulsaankopen. • Minder eten koken, of juist voor 2 dagen koken.

Resultaten

QuickScan | Voedselverspilling bij jonge gezinnen

1. Algemene houding

De bereidheid van ouders van jonge kinderen om voedselverspilling tegen te gaan is zeer hoog

Ouders zijn gemotiveerd om voedselverspilling tegen te gaan

Meerderheid van ouders van jonge kinderen omschrijft motivatie als ‘goed’

- Ruim driekwart van de ouders waardeert de motivatie om voedselverspilling tegen te gaan als goed (cijfer 8 of hoger).
- Het gemiddelde rapportcijfer verschilt naar opleidingsniveau: hoogopgeleiden zijn iets meer gemotiveerd dan laagopgeleiden (8,2 versus 7,9).
- Tussen ouders waarvan het jongste kind tussen 1-4 jaar en tussen 5-12 jaar is zijn er geen significante verschillen.

Motivatie tegengaan verspilling

Gemiddelde rapportcijfer

Motivatie

Rapportcijfer in categorieën en gemiddelde rapportcijfer, uitgesplitst naar leeftijd jongste kind en opleiding

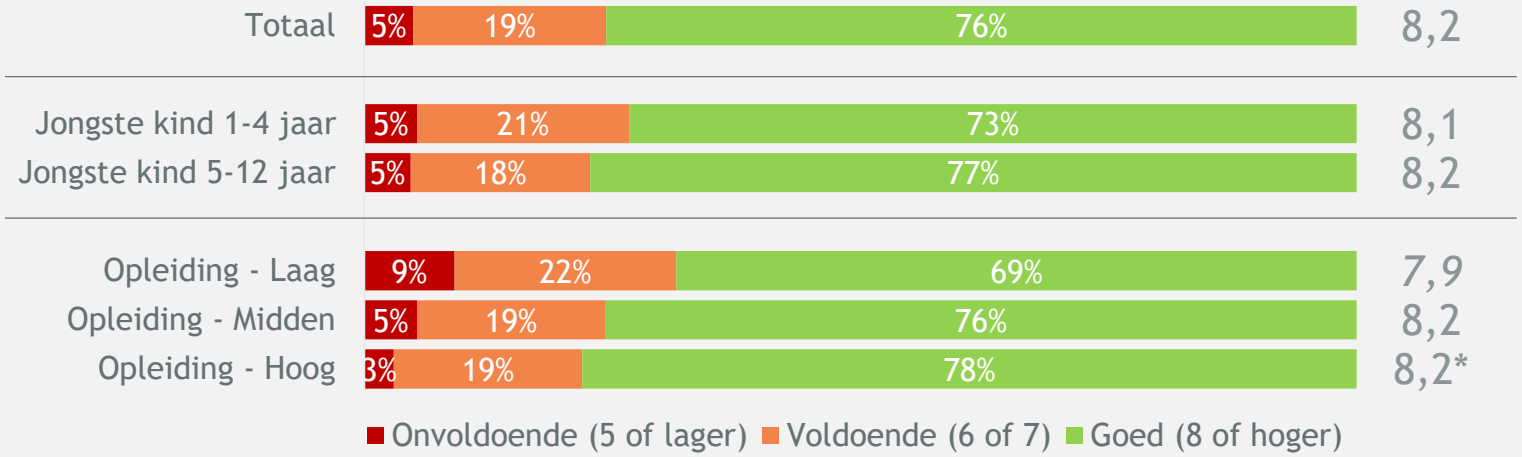

Vraag: Op een schaal van 1 tot 10, hoe gemotiveerd bent u om voedselverspilling in uw gezin tegen te gaan?

Basis: Allen (n=1.051)

Meerderheid van de ouders is bezig om verspilling tegen te gaan

Negen op de tien ouders houden er altijd of meestal rekening mee

- Een grote meerderheid van de ouders zegt meestal (60%) of altijd (29%) bezig te zijn met het tegengaan van verspilling binnen het gezin.
- Er zijn geen significante verschillen tussen ouders waarvan het jongste kind tussen 1-4 jaar en tussen 5-12 jaar is.
- Hoogopgeleide ouders geven vaker aan hier mee bezig te zijn, dan laagopgeleiden (93% versus 86%)

Bezig met tegengaan verspilling

% altijd of meestal bezig verspilling tegen te gaan

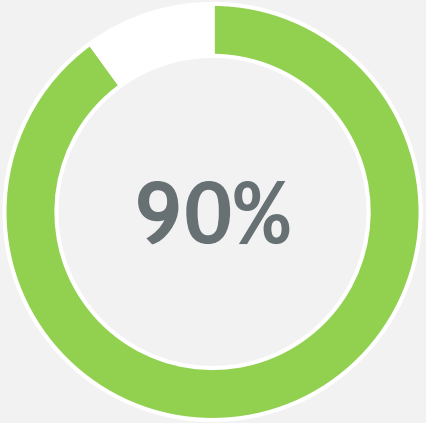

Bezig met tegengaan verspilling

% altijd of meestal bezig verspilling tegen te gaan, uitgesplitst naar leeftijd jongste kind en opleiding

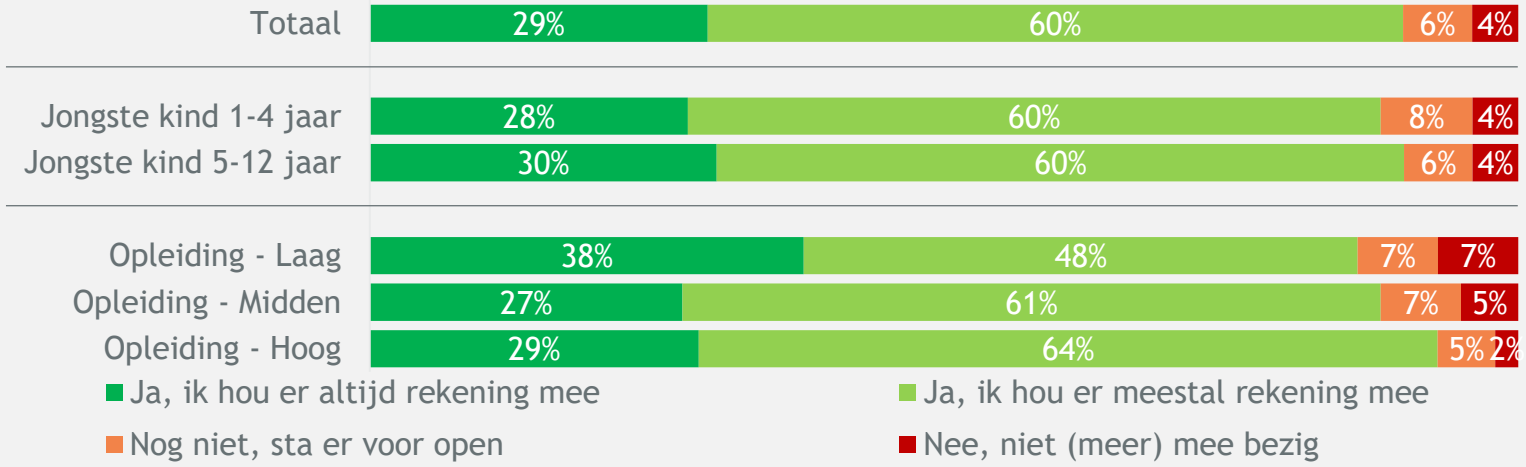

Vraag: Bent u op dit moment al bezig om voedselverspilling in uw gezin tegen gaan?

Basis: Allen (n=1.051)

Ouders die meer gemotiveerd zijn om voedselverspilling tegen te gaan, zijn hier ook vaker al actief mee bezig

De meest actieve groep, geeft de eigen motivatie gemiddeld een 9,1

Actief bezig met tegengaan verspillen afgezet tegen gemiddelde motivatie

Rapportcijfer in categorieën en gemiddelde rapportcijfer, uitgesplitst naar leeftijd jongste kind en opleiding

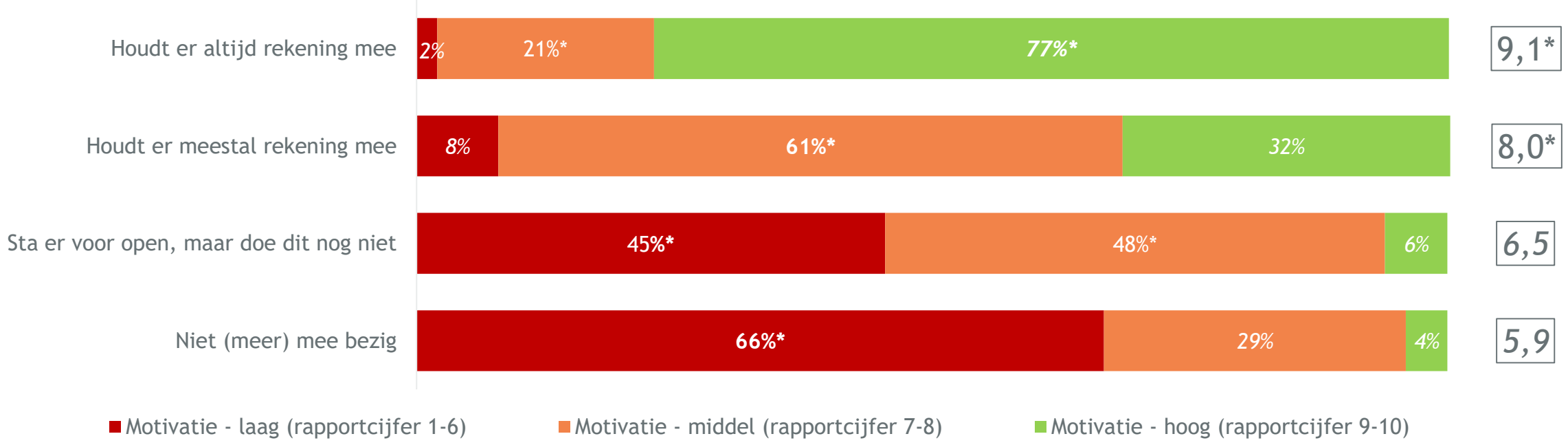

Vraag: Bent u op dit moment al bezig om voedselverspilling in uw gezin tegen gaan? & Op een schaal van 1 tot 10, hoe gemotiveerd bent u om voedselverspilling in uw gezin tegen te gaan?

Basis: Allen (1.051)

2. Kopen van producten

Planning helpt ouders om het kopen van onnodige producten te voorkomen. Aanbiedingen en spontane ideeën zorgen voor impulsaankopen

Ondanks algehele motivatie om verspilling tegen te gaan, kopen de meeste ouders meer producten dan het gezin nodig heeft

Slechts 12% geeft aan nooit méér producten te kopen dan het gezin nodig heeft

- Op basis van motivatie, zien we dat sterk gemotiveerde ouders minder vaak te veel kopen (84%).
- Tussen ouders waarvan het jongste kind tussen 1-4 jaar en tussen 5-12 jaar zijn geen significante verschillen in de mate waarin men niet méér koopt dan nodig.
- Degenen die het minst vaak te veel producten kopen zijn laagopgeleiden; 81% koopt wel eens te veel versus 92% onder hoogopgeleiden.

Koopt meer dan nodig
(% ja)

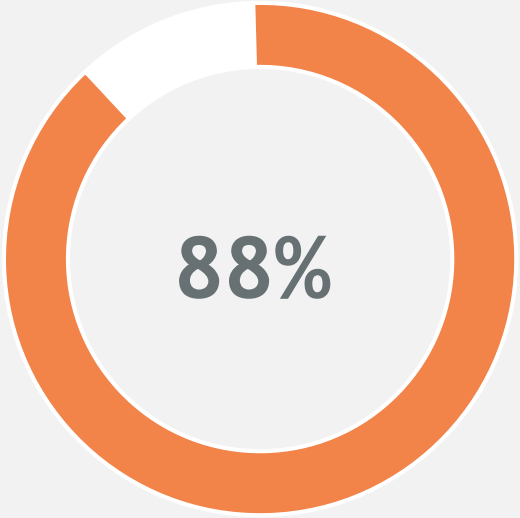

Koopt meer dan nodig
(%ja, Uitgesplitst naar motivatie, leeftijd jongste kind en opleidingsniveau)

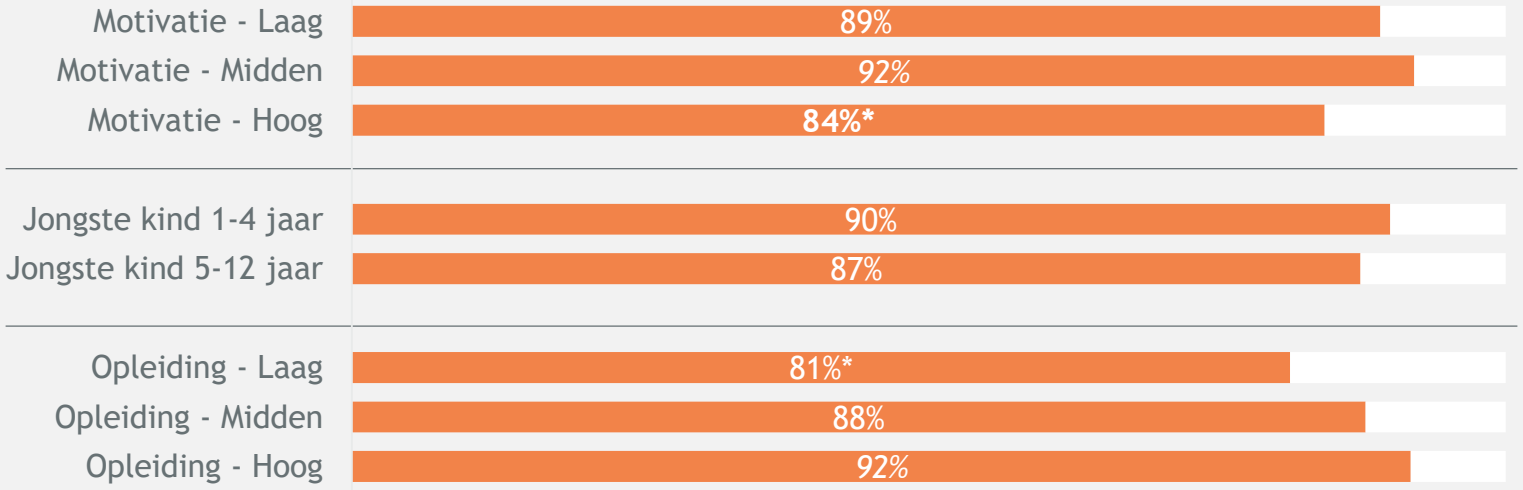

Vraag: Koopt u weleens meer producten voor uw gezin dan jullie werkelijk nodig hebben?

Basis: Allen (n=1.051)

Een meerderheid van de ouders maakt meestal een planning voorafgaand aan het doen van boodschappen

Het vaakst wordt een boodschappenlijstje gemaakt en aanbiedingen bekeken

- De ouders die het meest gemotiveerd zijn om verspilling te voorkomen, geven vaker aan te plannen: zij maken vaker een boodschappenlijstje (69%), controleren de voorraad in huis (65%), houden rekening met een restjes dag (36%) en bedenken recepten met iets wat nog in huis is (36%).

Gewoonten bij het voorbereiden van het doen van boodschappen

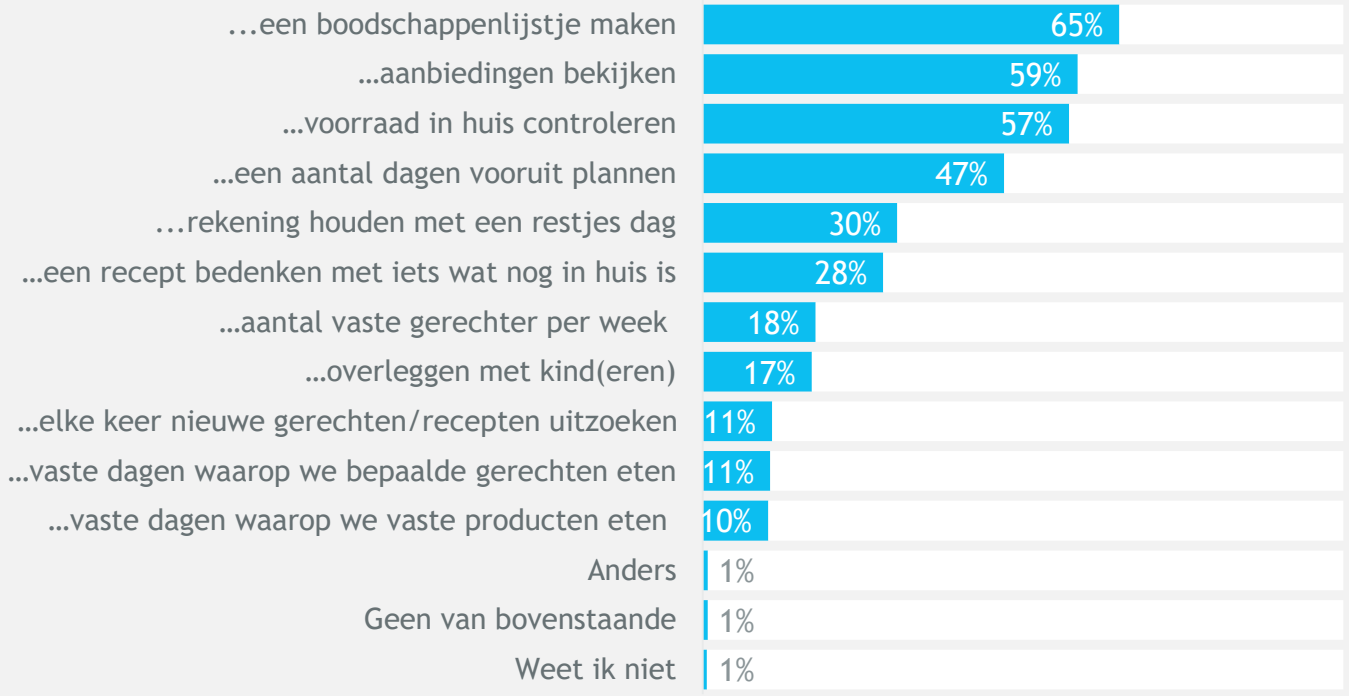

Verschillen naar leeftijd jongste kind

	1-4 jaar	5-12 jaar
...voorraad in huis controleren	64%	*53%*
...een aantal dagen vooruit plannen	52%	*43%*
...overleggen met kind(eren)	*13%*	20%

Verschillen naar opleidingsniveau ouder

	Laag	Midden	Hoog
...boodschappenlijstje maken	*51%*	62%	**73%**
...voorraad in huis controleren	*43%*	56%	**64%**
...een aantal dagen vooruit plannen	*28%*	44%	**57%**
...restjes dag	32%	*25%*	36%
...recept met wat nog in huis is	*21%*	23%	**36%**
...vaste recepten per week	*7%*	19%	20%

Blauwe percentages staan voor een significant verschil

Vraag: Welke gewoonten heeft u bij het voorbereiden van het doen van boodschappen? Meerdere antwoorden mogelijk.

Basis: Allen (n=1.051)

Aanbiedingen en spontaan iets meenemen zijn de vaakst genoemde redenen voor het te veel kopen van producten

Gezinnen met jongste kind tussen 1-4 jaar doen meer spontane aankopen

- Ouders waarvan het jongste kind tussen 1-4 jaar is, nemen wat vaker spontaan iets mee uit de winkel (48% vs. 41%) en denken wat vaker dat ze het product nodig hebben (23% versus 16%) dan ouders waarvan het jongste kind tussen 5-12 jaar is.
- Hoogopgeleide ouders geven aan vaker te veel producten mee te nemen omdat ze op dat moment denken het nodig te hebben (24% vs. 16%) dan laagopgeleiden.

Redenen waardoor ouders te veel kopen (top-5)

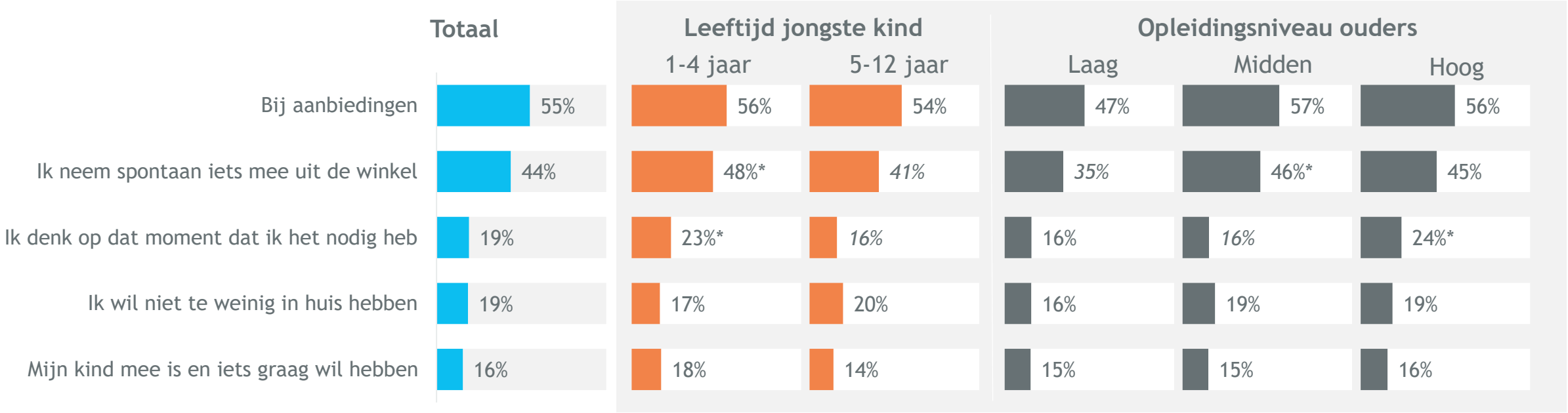

Vraag: Koopt u weleens meer producten voor uw gezin dan jullie werkelijk nodig hebben? Zo ja, hoe komt dat meestal? Meerdere antwoorden mogelijk.

Basis: Allen (n=1.051)

4 op de 10 ouders weten in de winkel niet precies wat ze in huis hebben

Zij controleren niet voorafgaand aan het winkelbezoek hun voorraad thuis

- Ouders met kinderen tussen de 1-4 jaar controleren net zo vaak als ouders met kinderen tussen 5-12 jaar wat zij nog in huis hebben.
- Ouders die sterk gemotiveerd zijn om voedselverspilling tegen te gaan, controleren vaker wat zij nog in huis hebben (67%).

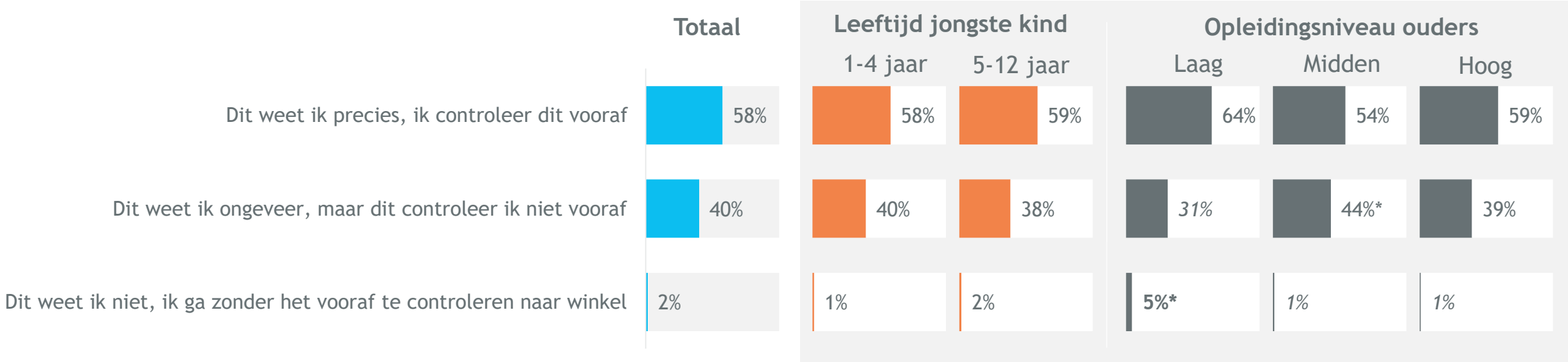

Vraag: Als u boodschappen gaat doen. In hoeverre weet u dan in de winkel wat u in huis heeft?

Basis: Allen (n=1.051)

Meest kansrijk zijn tegengaan verleidingen en boodschappenlijstjes

Voor ruim een derde gaat op dat het niet laten verleiden in de winkel de beste oplossing is om niet te veel producten te kopen

- Ouders waarvan het jongste kind tussen 1-4 jaar is, beschouwen online boodschappen bestellen vaker als goede oplossing.
- Voor hoogopgeleide ouders gaat vaker op dat hulp bij het krijgen van inzicht in wat ze in huis hebben, kan helpen om beter op maat inkopen te doen voor het gezin.

Waardering interventies voor beter op maat inkopen te doen

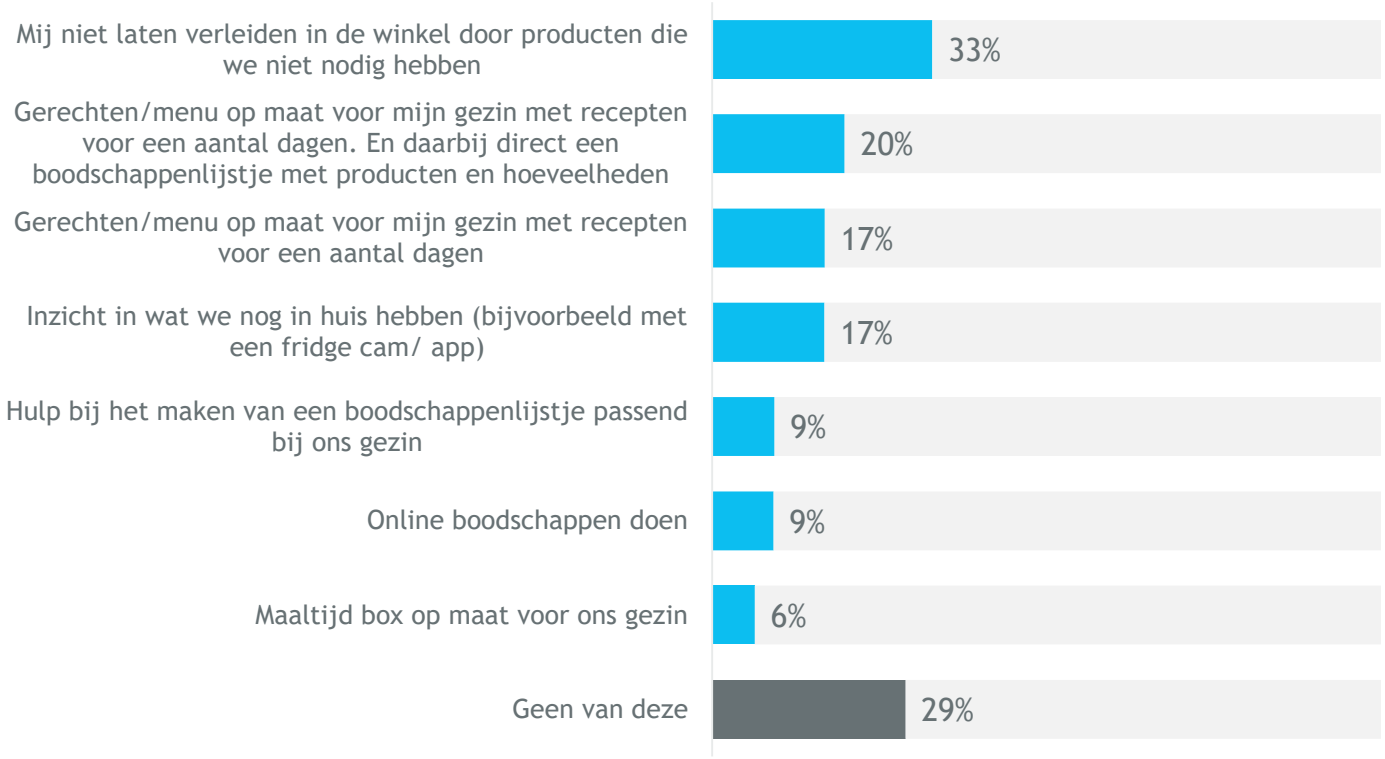

Wat zou u het meest helpen om beter op maat inkopen te doen voor uw gezin? Kies er maximaal 3.

Basis: Allen (n=1.051)

Verschillen naar leeftijd jongste kind

	1-4 jaar	5-12 jaar
Online boodschappen doen	12%	*6%*
Geen van deze	*22%*	32%

Verschillen naar opleidingsniveau ouder

	Laag	Midden	Hoog
Hulp bij het maken van een boodschappenlijstje	14%	*7%*	10%
Inzicht wat we nog in huis hebben	*11%*	15%	21%
Mij niet laten verleiden in de winkel door producten die we niet nodig hebben	36%	36%	*28%*

Blauwe percentages staan voor een significant verschil

3. Bereiden van eten

Meerderheid van de ouders kookt te veel: ze koken op gevoel en willen (zeker) genoeg op tafel hebben staan

Meerderheid van de ouders kookt meestal meer dan het gezin eet

Vrijwel niemand geeft aan meestal net te weinig te koken

- De motivatie om verspilling tegen te gaan is van invloed op het niet te veel koken: van de ouders sterk gemotiveerd om verspilling tegen gaan geeft 52% aan meestal te veel te koken, terwijl dit 75% is onder ouders die laag gemotiveerd zijn verspilling binnen het gezin tegen te gaan.
- Ouders van kinderen tussen 1-4 jaar koken vaker te veel dan ouders waarvan het jongste kind tussen 5-12 jaar is.

% Kookt meer dan gezin eet

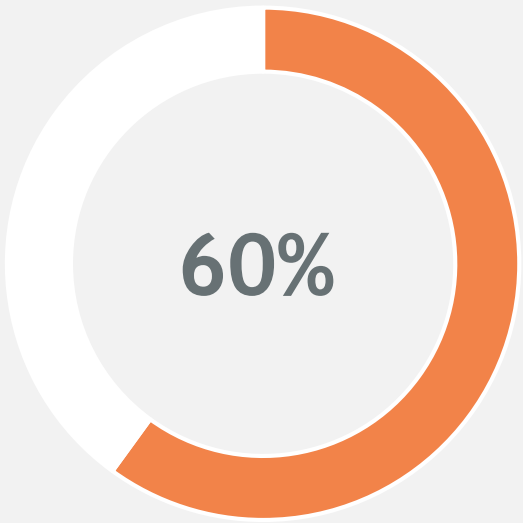

% Kookt meer dan gezin eet

(Uitgesplitst naar motivatie, leeftijd jongste kind en opleidingsniveau)

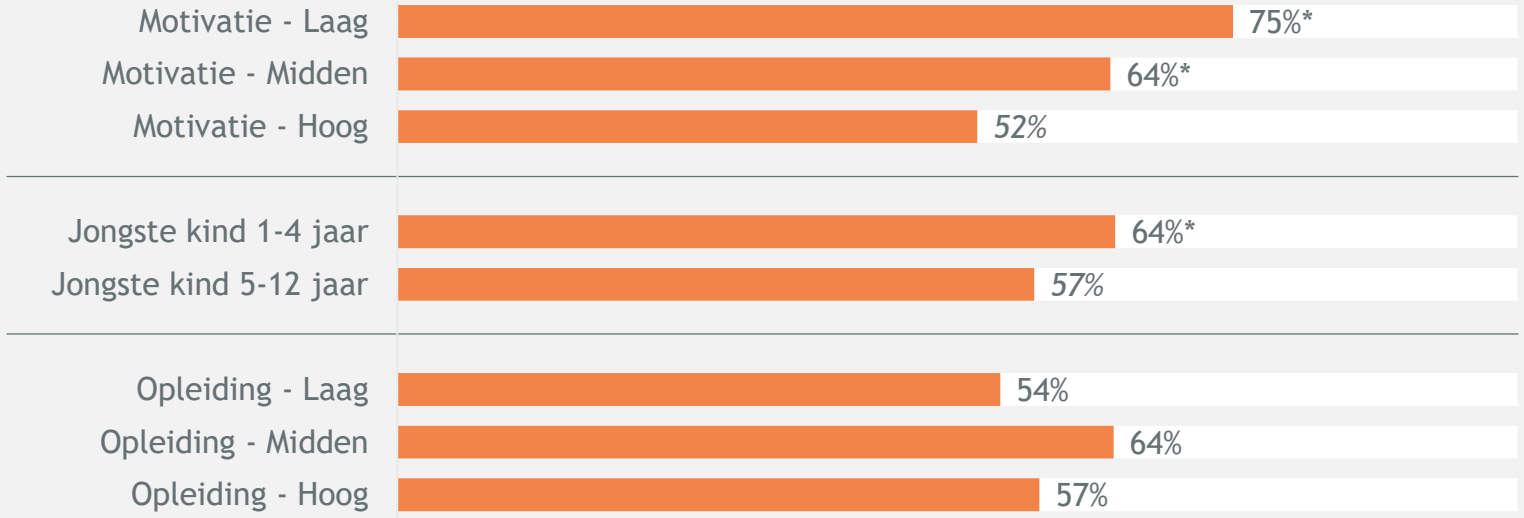

Vraag: Welke uitspraak is het meest op u van toepassing?

Basis: Allen (n=1.051)

Ouders willen voldoende eten op tafel hebben staan

De benodigde hoeveelheden worden vooral op gevoel bepaald

- Ouders van kinderen tussen 1-4 jaar koken hebben minder vaak moeite met het weggooien van eten dan ouders met kinderen tussen 5-12 jaar (16% vs. 9% vindt dit niet erg)
- Ouders met lage motivatie om verspilling tegen te gaan hebben minder moeite met het weggooien van eten: 27% vindt dit niet erg.

Houdingen over portiegrootte

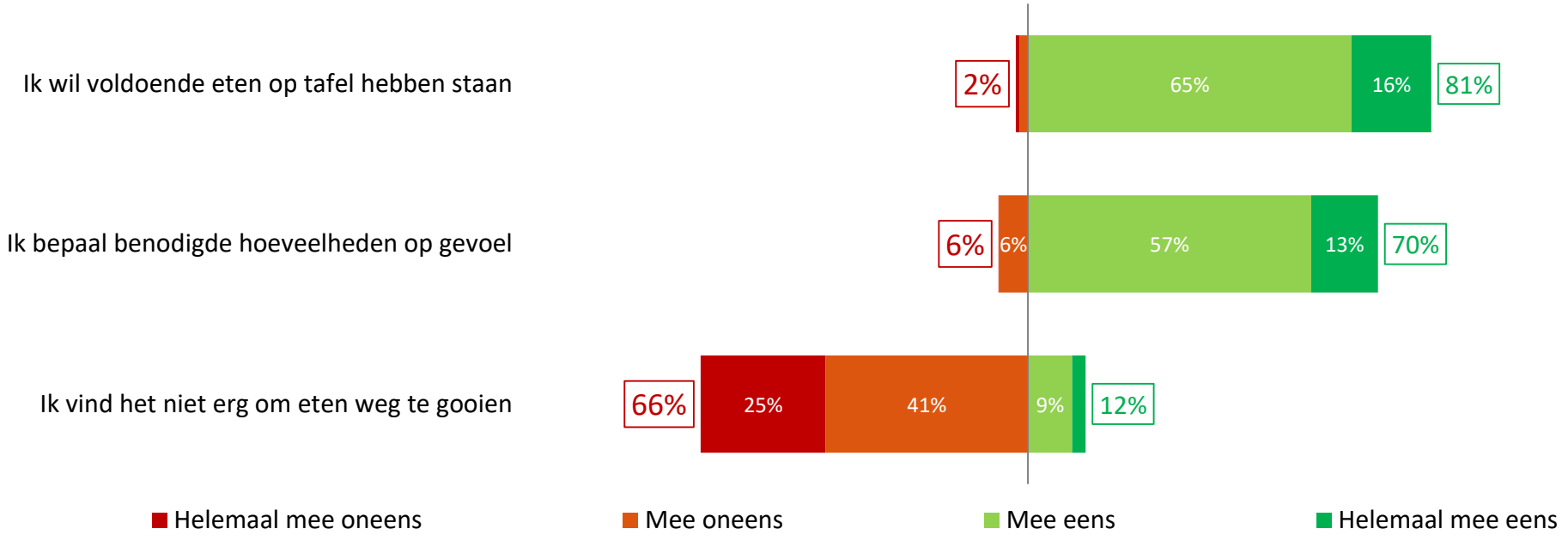

Vraag: In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Basis: Allen (n=1.051)

Ouders kunnen redelijk inschatten welke porties hun kind eet

Een meerderheid van de ouders bepaalt de portiegrootte op gevoel

- Het inschatten van hoeveel kinderen bij het avondeten eten, lukt relatief vaak niet bij kinderen tussen 1-4 jaar.
- Er zijn geen verschillen in de mate waarin het lukt om te schatten hoeveel kinderen eten, tussen ouders die op gevoel koken en ouders die de portiegroottes op andere manieren bepalen.
- Midden- en hoogopgeleide ouders lukt het beter om hoeveelheden voor het ontbijt en tussendoortjes in te schatten. Voor het avondeten vinden hoogopgeleide ouders dit juist lastiger.

% Ouders dat portiegrootte kind bepaalt op gevoel

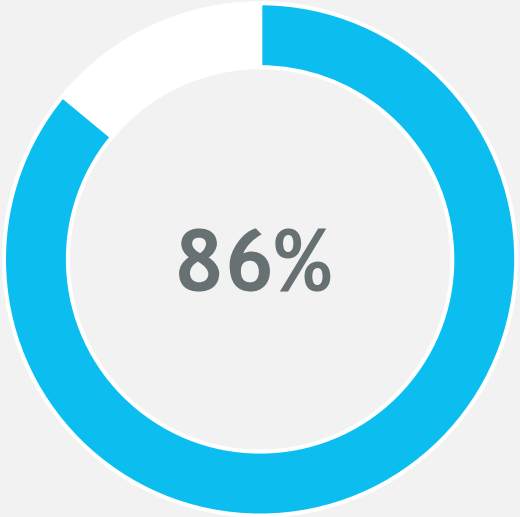

In hoeverre lukt het inschatten van hoeveel kinderen eten?

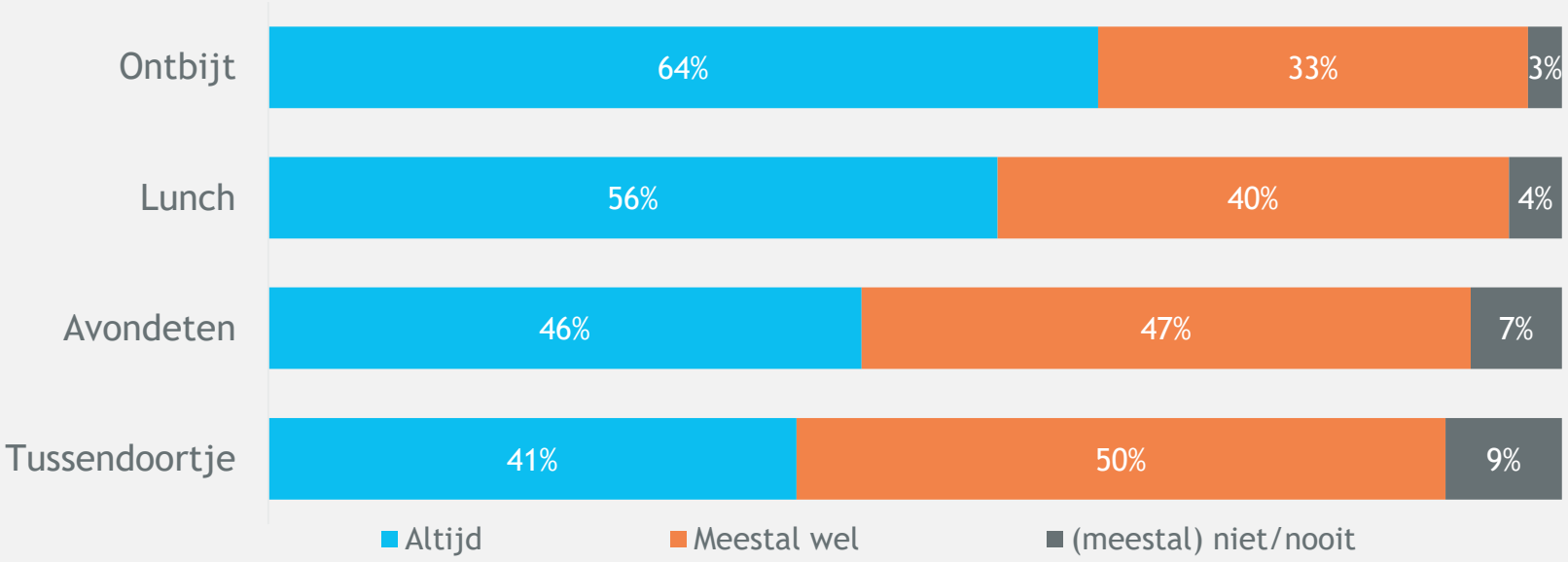

Vraag: Hoe bepaalt u bij het koken meestal de portiegrootte die uw kind nodig heeft?

Basis: Allen (n=1.051)

Vraag: In hoeverre lukt het om in te schatten hoeveel uw kinderen van iets eten?

Basis: Allen (n=1.051)

Ouders weten veelal hoe ze porties kunnen afmeten/afwegen, maar nemen hier de tijd niet voor

Bijna twee derde weet hoe ze af moeten weten, maar toch kookt 86% op gevoel

- Meer gemotiveerde ouders geven vaker aan te weten hoe porties af te meten (75% (helemaal) mee eens vs. 46% laag gemotiveerd) én hier tijd voor te nemen.
- Vooral laag gemotiveerde ouders geven aan geen zin te hebben om veel na te denken tijdens het koken (62% vs. 38% hoog gemotiveerden).

Houdingen over portiegrootte

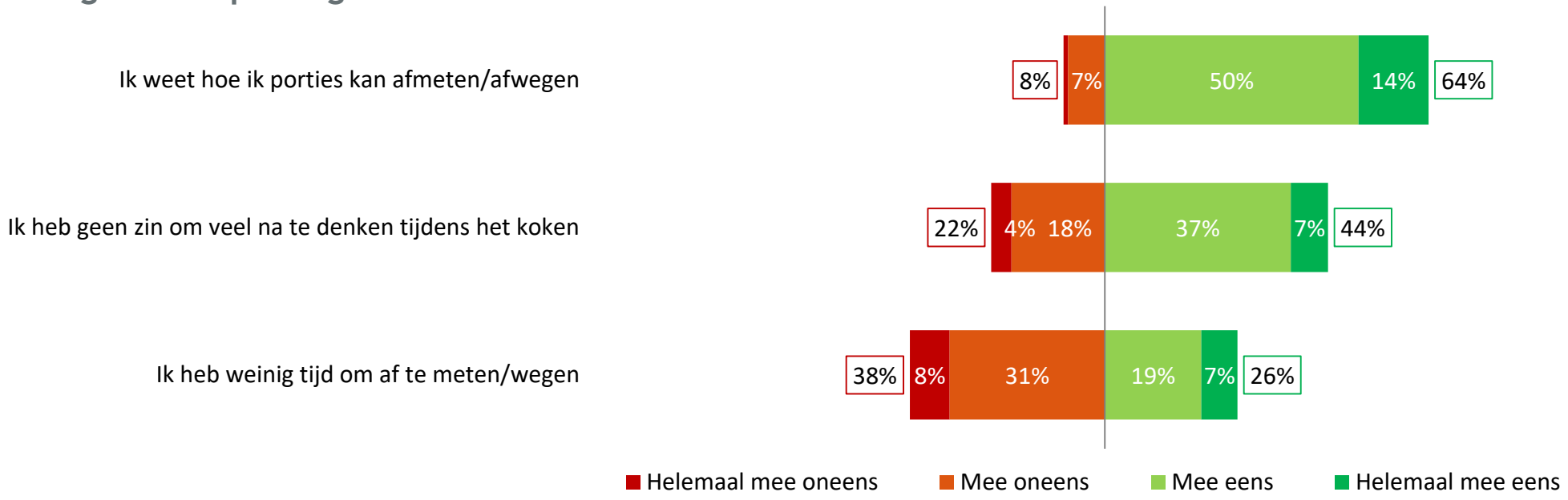

Vraag: In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Basis: Allen (n=1.051)

Ouders zien het meeste in recepten met heldere hoeveelheids-aanduidingen of het vereenvoudigen van bepalen porties

Dit sluit aan bij de gemak wens van ouders

- Voor ouders waarvan het jongste kind tussen 1-4 jaar is, geldt dat recepten met precieze hoeveelheden beter aansluiten dan gemiddeld (35% vs. 28% ouders van kinderen van 5-12 jaar). Ouders waarvan het jongste kind al ouder is, zijn minder positief over de interventies: 42% zegt dat geen van de opties voor hen helpt.
- Voor hoogopgeleide ouders geldt de maatbeker én de weegschaal vaker als optie dan voor laagopgeleiden. Laagopgeleiden geven vaker aan dat geen van de opties voor hen zouden helpen.

Waardering interventies rondom bepalen van portiegrootte

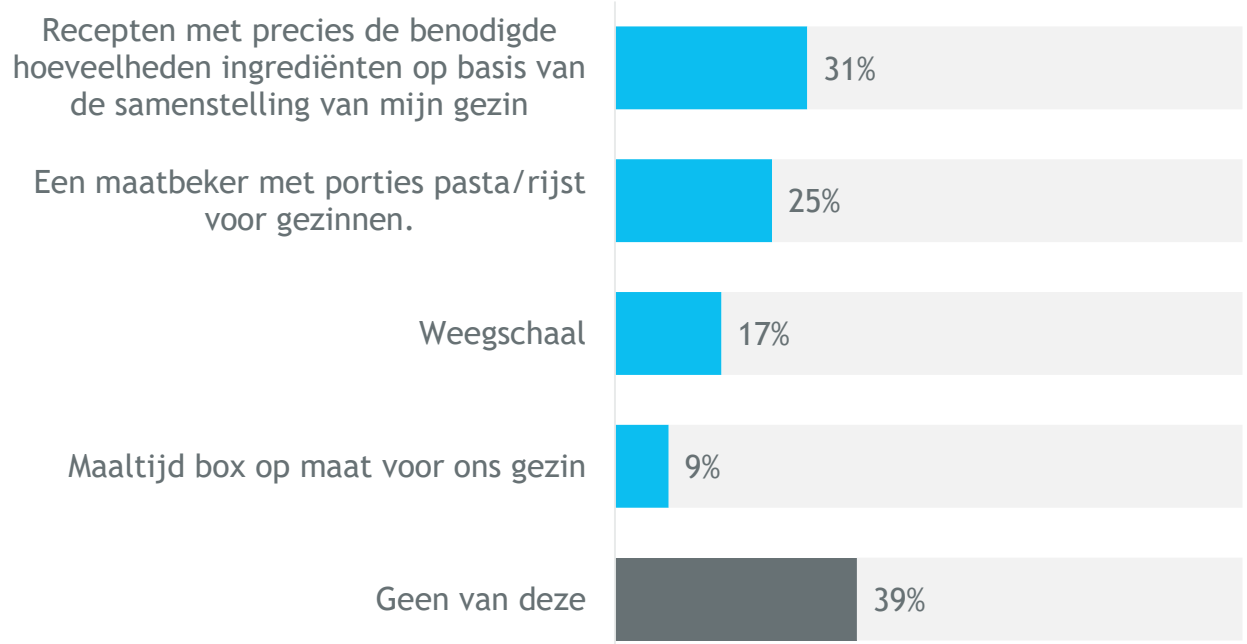

Vraag: Wat kan u helpen om de juiste hoeveelheden te koken voor uw gezin?

Basis: Allen (n=1.051)

Verschillen naar leeftijd jongste kind

	1-4 jaar	5-12 jaar
…recepten met de precieze benodigde hoeveelheden	35%	28%
…geen van deze	33%	42%

Verschillen naar opleidingsniveau ouder

	Laag	Midden	Hoog
…maatbeker met porties pasta/rijst voor gezinnen	*14%*	25%	29%
…weegschaal	15%	*14%*	21%
…geen van deze	49%	41%	*32%*

Blauwe percentages staan voor een significant verschil

4. Eten

Het koken van te grote porties zorgt ervoor dat er eten in de pan overblijft

Eten dat overblijft zit vaak nog in de pan: voor het gezin als geheel wordt er te veel gekookt

Vooral eten dat nog in de pan zit is nog goed bruikbaar

- Het inschatten van het avondeten lukt vaker niet bij kinderen tussen 1-4 jaar. We zien ook dat bij deze groep dat er vaker eten op het bord overblijft (25% vs. 16%). Bij ouders waarvan het jongste kind tussen 5-12 jaar is, blijft er relatief vaak eten over in de pan/schaal (65%) of blijft er juist vaker niets over (11% vs. 7%).
- Bij ouders die sterk gemotiveerd zijn om verspilling tegen te gaan, blijft vaker *geen* eten over (14%).

Waar blijft eten over, en in hoeverre is dit eetbaar?

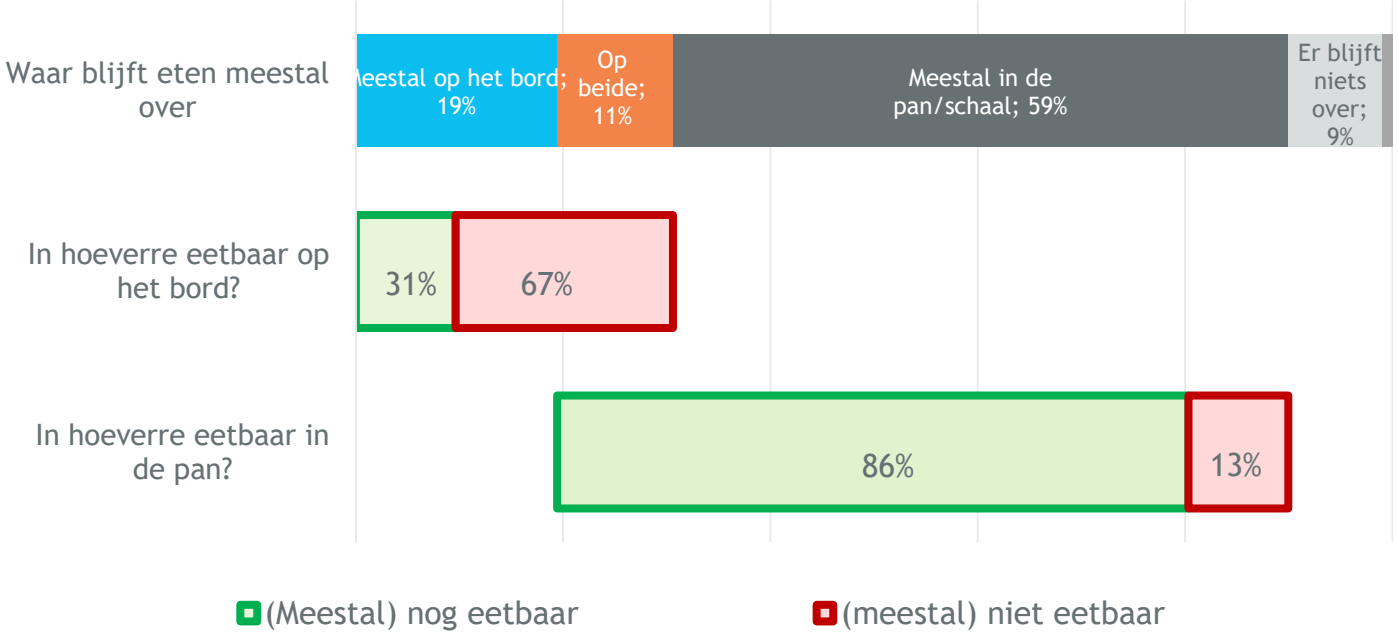

Verschillen naar leeftijd jongste kind

	1-4 jaar	5-12 jaar
…op het bord	25%	*16%*
…in de pan	*52%*	65%
…blijft niks over	*7%*	11%

Verschillen naar motivatie ouder om verspilling tegen te gaan

	Laag	Midden	Hoog
…meestal op beide	20%	13%	*6%*
…blijft niks over	*6%*	*5%*	14%

Oranje percentages staan voor een significant verschil

Vraag: Blijft er in uw gezin vooral eten over op het bord of in de pan/schaal? & In hoeverre zijn deze restjes nog bruikbaar?

Basis: Allen (n=1.051) / & Indien restjes overblijven

Het koken van te grote porties voor 40% reden dat eten overblijft

In gezinnen met kinderen tussen 1-4 jaar willen kinderen vaker iets niet eten

- Wanneer het jongste kind tussen 5-12 jaar is, komt het vaker voor dat er onverwachts minder wordt gegeten (49% vs. 36%).
- Kinderen in de leeftijd 1-4 jaar morsen vaker eten dan kinderen in de leeftijd 5-12 (11% vs. 2%).

Redenen waardoor eten van de avondmaaltijd overblijft

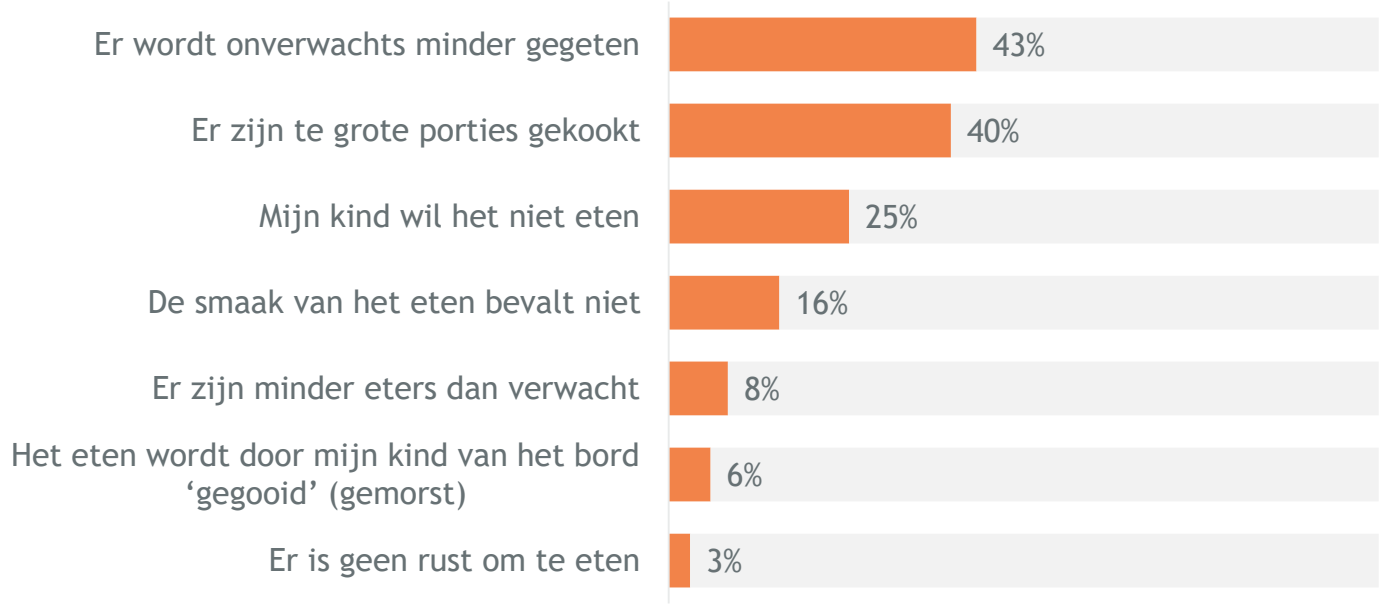

Verschillen naar leeftijd jongste kind

	1-4 jaar	5-12 jaar
…onverwachts minder gegeten	*36%*	49%
…kind wil het niet eten	38%	*17%*
…minder eters dan verwacht	*5%*	11%
…eten wordt gemorst	11%	*2%*

Oranje percentages staan voor een significant verschil

Vraag: Als er in uw gezin eten van de avondmaaltijd overblijft, waardoor komt dit dan meestal?

Basis: Allen (n=1.051)

Het minder óf bewust meer koken kan ouders helpen: hiermee eten ze alles gelijk op of zorgen zij voor ‘kliekjes’

Voor ruim een derde van de jonge gezinnen zou minder koken een oplossing zijn

- Meer aandacht voor porties is vooral relevant bij ouders waarvan het jongste kind tussen 1-4 jaar is. Zij staan positiever tegenover het vaker kleine porties opscheppen (25% vs. 16%) en een bordje voor kinderen met portie aanduiding (14% vs. 4%)
- Voor 45% van de laagopgeleide ouders geldt dat zij ‘minder eten koken’ een goede optie vinden (vs. 35% onder hoger opgeleide ouders).

Waardering interventies om minder vanuit het bord/de pan over te houden

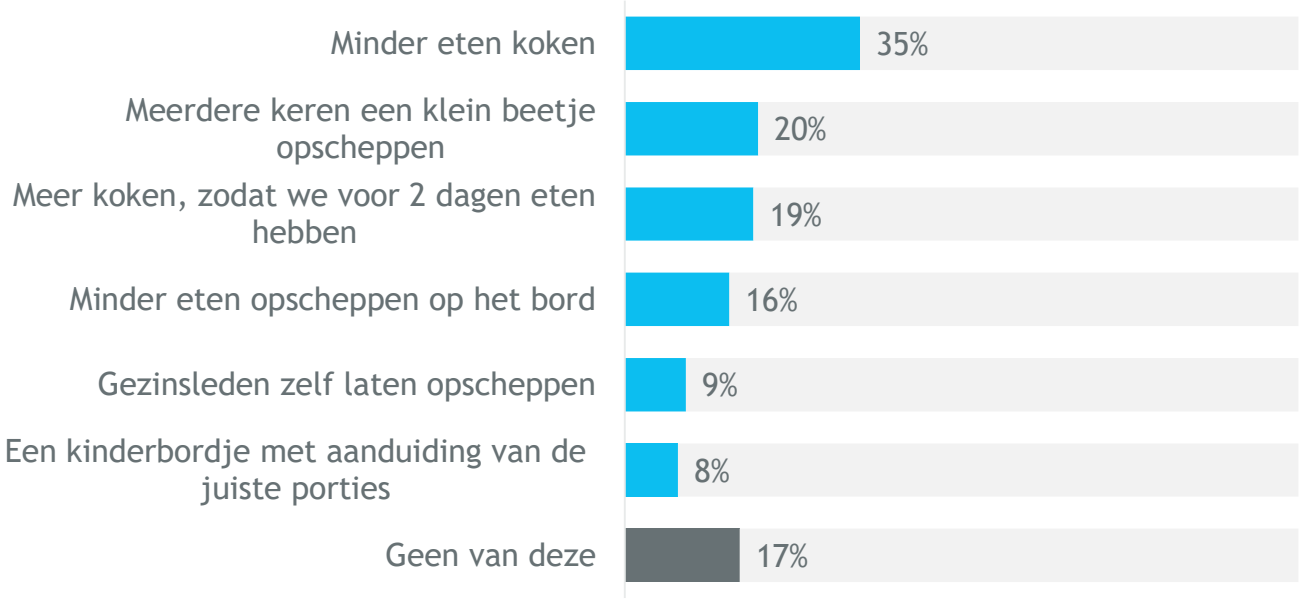

Verschillen naar leeftijd jongste kind

	1-4 jaar	5-12 jaar
…meerdere keren kleine porties opscheppen	25%	*16%*
…kinderbordje met portie aanduiding	*14%*	4%

Verschillen naar opleidingsniveau ouder

	Laag	Midden	Hoog
…minder koken	45%	*32%*	35%

Blauwe percentages staan voor een significant verschil

Vraag: Wat kan uw gezin helpen om bij het avondeten minder vanuit het bord/de pan over te houden?

Basis: Allen (n=1.051)

5. Bewaren

Op het terrein van bewaren van voedsel valt winst te behalen bij het bewaren van fruit en verwerken van restjes

Meerderheid vindt het handig om eten te kunnen bewaren

Slechts 14% vindt dit (helemaal) niet handig

- Het aandeel ouders dat het handig vindt om eten te kunnen bewaren ligt lager onder ouders die laag opgeleid zijn. Hetzelfde geldt voor onder ouders die laag gemotiveerd zijn om verspilling binnen het gezin tegen te gaan.

% Handig om eten te bewaren
(% (helemaal) mee eens)

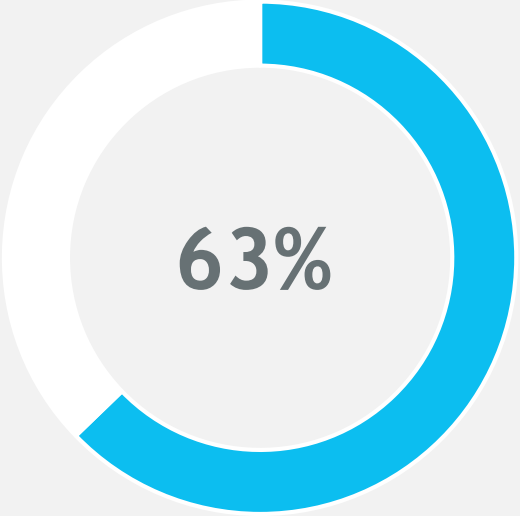

% vindt het handig om eten te kunnen bewaren
(Uitgesplitst naar motivatie, leeftijd jongste kind en opleidingsniveau)

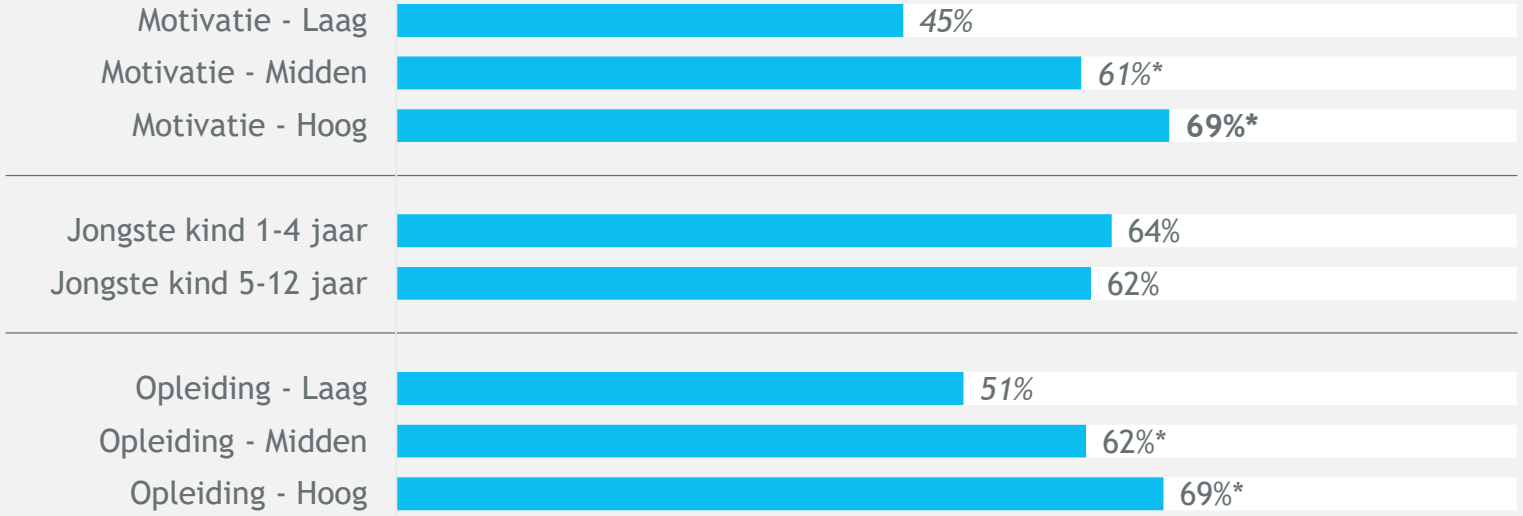

Vraag: In hoeverre bent u het eens met de stelling “ik vind het handig om restjes te kunnen bewaren.”

Basis: Allen (n=1.051)

Het merendeel van de ouders gooit versproducten weg

Vooral fruit wordt door veel ouders weleens weggegooid

- Ouders die sterker gemotiveerd zijn om voedselverspilling in het gezin tegen te gaan, geven vaker aan producten nooit weg te gooien. Binnen deze groep gooit 26% nooit brood weg, 37% gooit nooit zuivel weg en 15% gooit nooit fruit weg.
- In gezinnen waar het jongste kind tussen 5-12 jaar is, worden ook minder vaak versproducten weggegooid.
- In de volgende sheets staat aanvullende toelichting over de redenen om fruit, brood en zuivel weg te gooien.

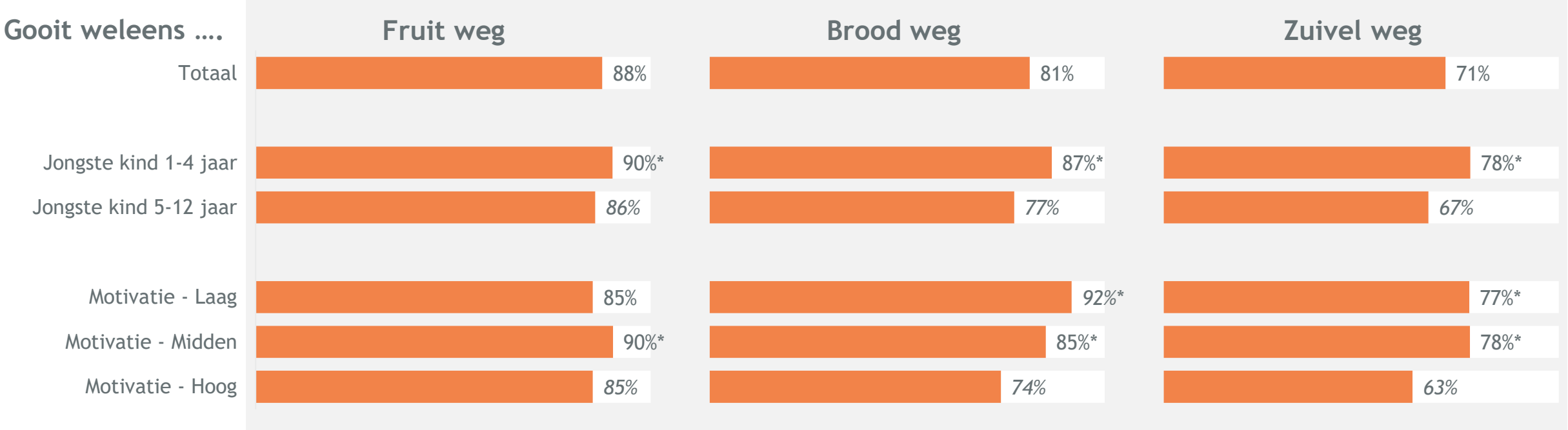

Vraag: Wat gooit u in uw gezin weleens weg aan [fruit/brood/zuivel]?

Basis: Allen (n=1.051)

Grootste reden om fruit weg te gooien is omdat het rot is geworden

Ouders die minder gemotiveerd zijn om verspilling tegen te gaan gooien vaker fruit weg

Wat gooit u in uw gezin weleens weg aan fruit?

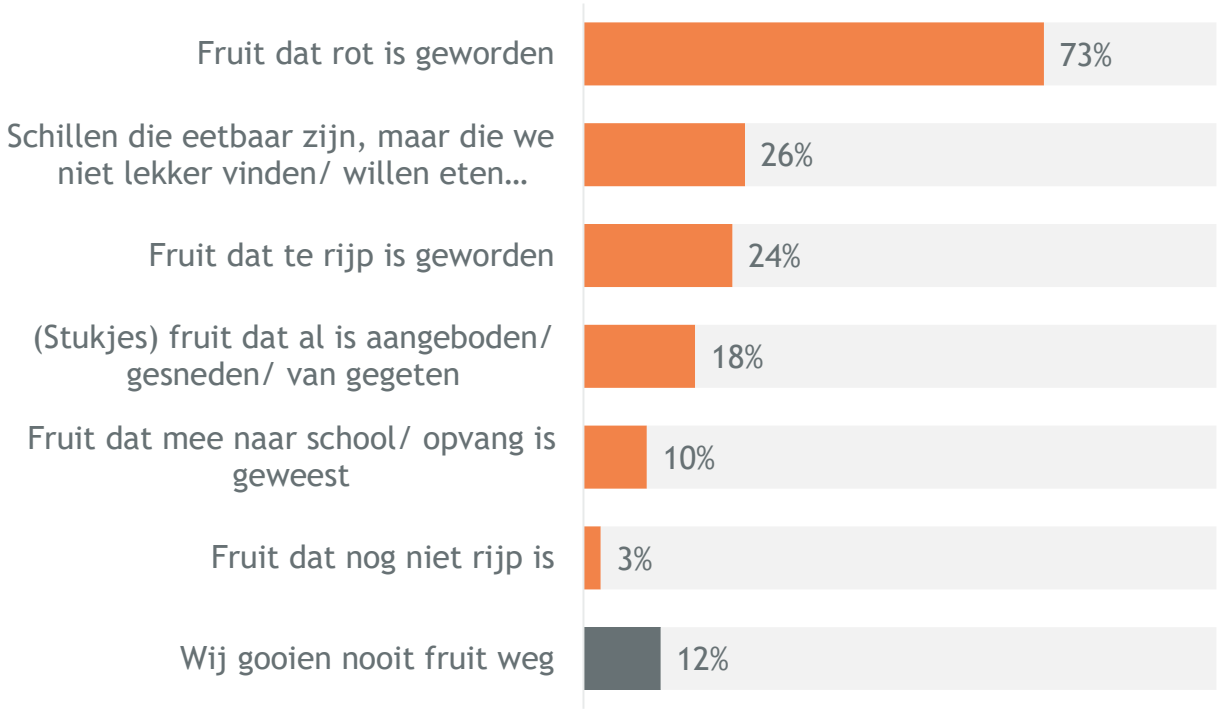

Vraag: Wat gooit u in uw gezin weleens weg aan fruit?

Basis: Allen (n=1.051)

Verschillen naar leeftijd jongste kind

	1-4 jaar	5-12 jaar
…te rijp geworden fruit	27%	*21%*
…aangeboden/gesneden fruit	26%	*12%*
…gooien het nooit weg	*10%*	14%

Verschillen naar motivatie ouder om verspilling tegen te gaan

	Laag	Midden	Hoog
…te rijp geworden fruit	33%	23%	*21%*
…fruit dat mee naar school/opvang is geweest	17%	10%	*8%*
…fruit dat nog niet rijp is	5%	4%	*1%*

Oranje percentages staan voor een significant verschil

Vooral de laatste sneetjes van een brood worden vaak weggegooid

Ouders die minder gemotiveerd zijn om verspilling tegen te gaan gooien vaker brood weg

Wat gooit u in uw gezin weleens weg aan brood?

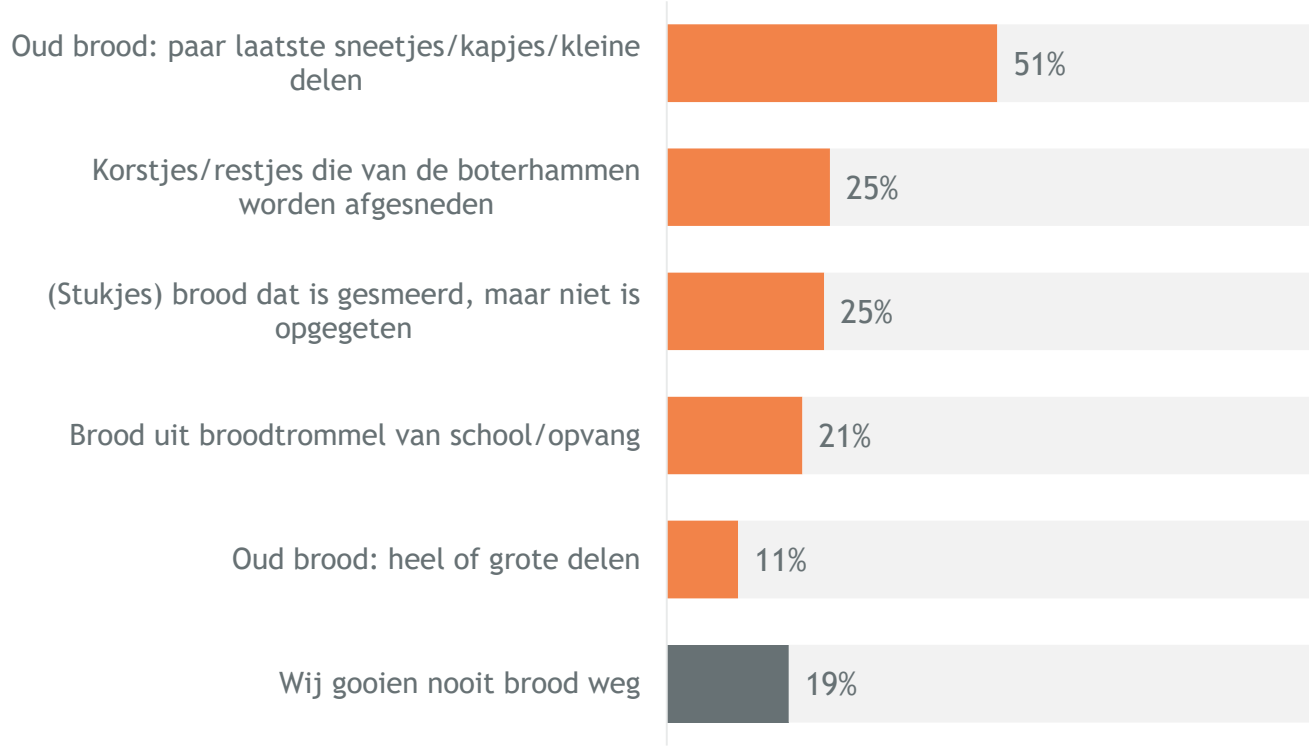

Vraag: Wat gooit u in uw gezin weleens weg aan brood?

Basis: Allen (n=1.051)

Verschillen naar leeftijd jongste kind

	1-4 jaar	5-12 jaar
…afgesneden korstjes/restjes	39%	*16%*
…gesmeerd, niet opgegeten brood	37%	*16%*
…oud brood: heel of grote delen	15%	*9%*
…gooien nooit brood weg	*13%*	23%

Verschillen naar motivatie ouder om verspilling tegen te gaan

	Laag	Midden	Hoog
…oud brood, laatste sneetjes	63%	56%	*44%*
…gesmeerd, niet opgegeten brood	34%	27%	*20%*
…brood uit broodtrommel	**34%**	*21%*	*18%*
….oud brood: heel of grote delen	15%	14%	*7%*
…gooien nooit brood weg	*8%*	*15%*	**26%**

Oranje percentages staan voor een significant verschil

De houdbaarheidsdatum is de voornaamste reden om zuivel weg te gooien

Ook hier is motivatie van invloed op de mate waarin zuivel wordt weggegooid

Wat gooit u in uw gezin weleens weg aan zuivel?

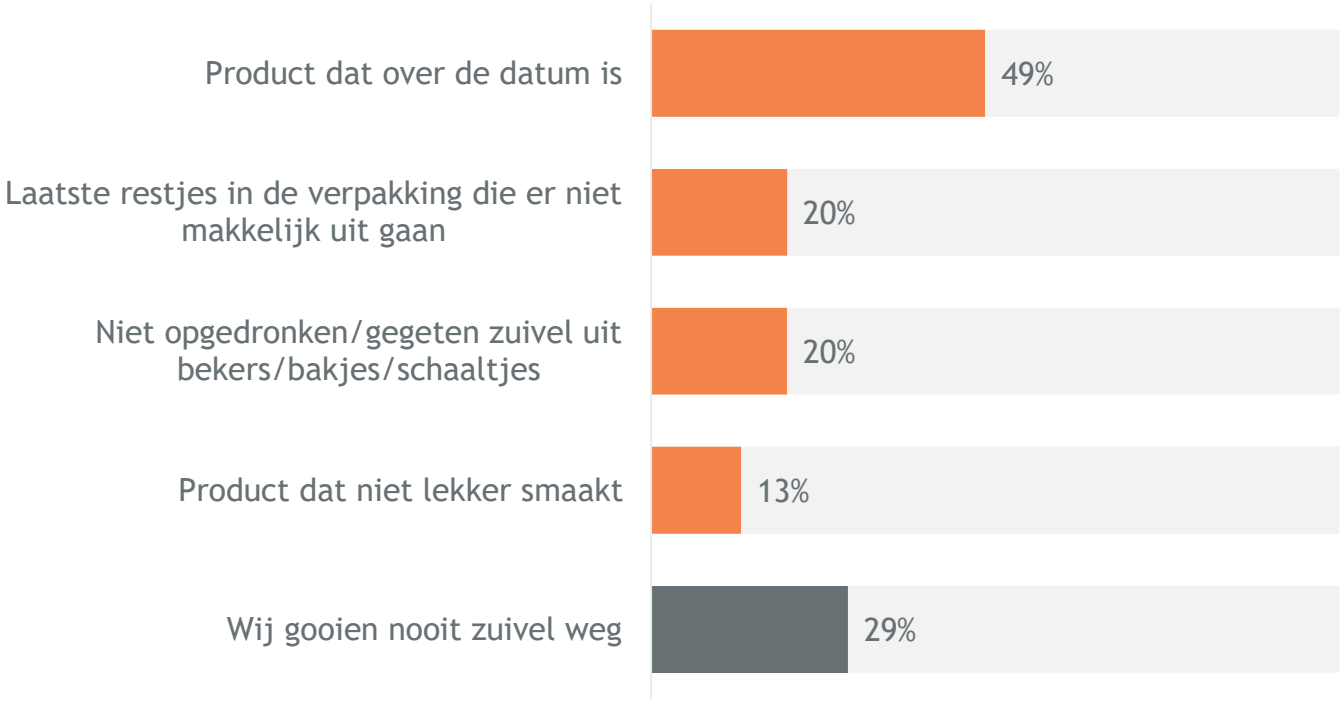

Verschillen naar leeftijd jongste kind

	1-4 jaar	5-12 jaar
…product dat over de datum is	54%	*45%*
….laatste restjes in de verpakking	25%	*16%*
…gooien nooit zuivel weg	*22%*	33%

Verschillen naar motivatie ouder om verspilling tegen te gaan

	Laag	Midden	Hoog
…product dat over de datum is	55%	55%	*40%*
…Laatste restje in de verpakking	29%	21%	*16%*
…product dat niet lekker smaakt	15%	15%	*10%*
…wij gooien nooit zuivel weg	*23%*	*22%*	37%

Vraag: Wat gooit u in uw gezin weleens weg aan zuivel?

Basis: Allen (n=1.051)

Vooral de betekenis van de THT-datum is bij ouders bekend

Over de betekenis van de TGT-datum is er meer onduidelijkheid

% Bekend met (betekenis van) de houdbaarheidsdatum

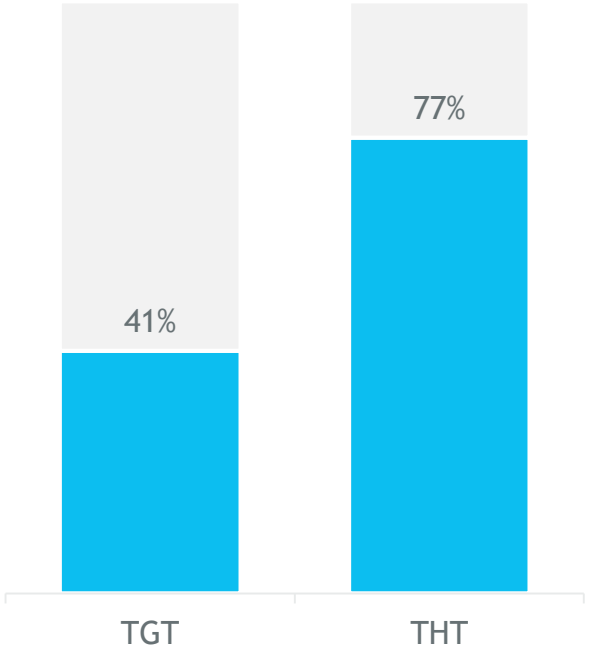

Vraag: Hieronder ziet u twee afkortingen die op producten kunnen staan. Wat betekenen deze afkortingen volgens u?

Basis: Allen (n=1.051)

Minder strikt hanteren THT?

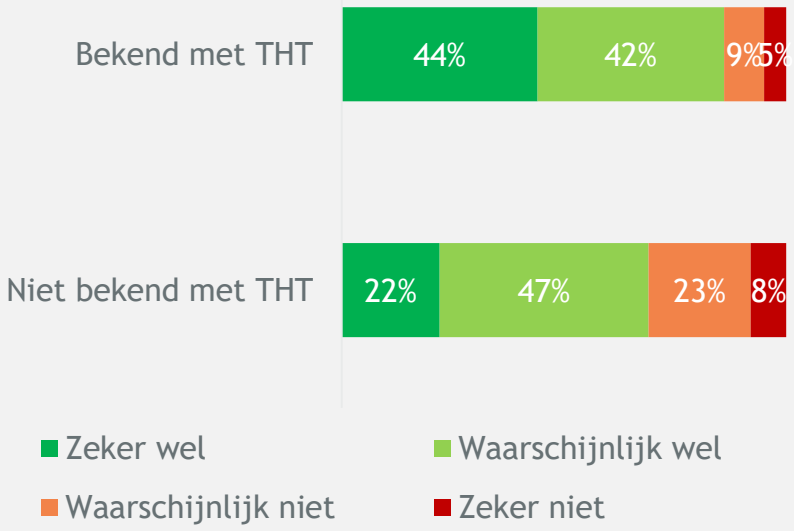

Vraag: Als u wist dat producten ook naar de THT-datum best nog goed kunnen zijn, zou u deze datum dan binnen uw gezin minder strikt hanteren?

Basis: Niet bekend met THT (n=239), Bekend met THT (n=812)

Waarom niet?

Vraag: Waarom denkt u dat u de ten minste houdbaar tot-datum (THT-datum) (waarschijnlijk) alsnog strikt zou hanteren?

Basis: Allen die THT alsnog strikt hanteren (n=221)

Recepten voor restjes en herkennen wanneer je iets nog kunt eten, helpt ouders het meest om beter om te gaan met eten en drinken

Een derde van de ouders geeft aan dat de opties hen niet helpen

- Ouders waarvan het jongste kind tussen 1-4 jaar is, zien meer in tips rondom broodkapjes, oud brood en bewaartips dan ouders van oudere kinderen.

Mate waarin mogelijke interventies aansluiten bij ouders

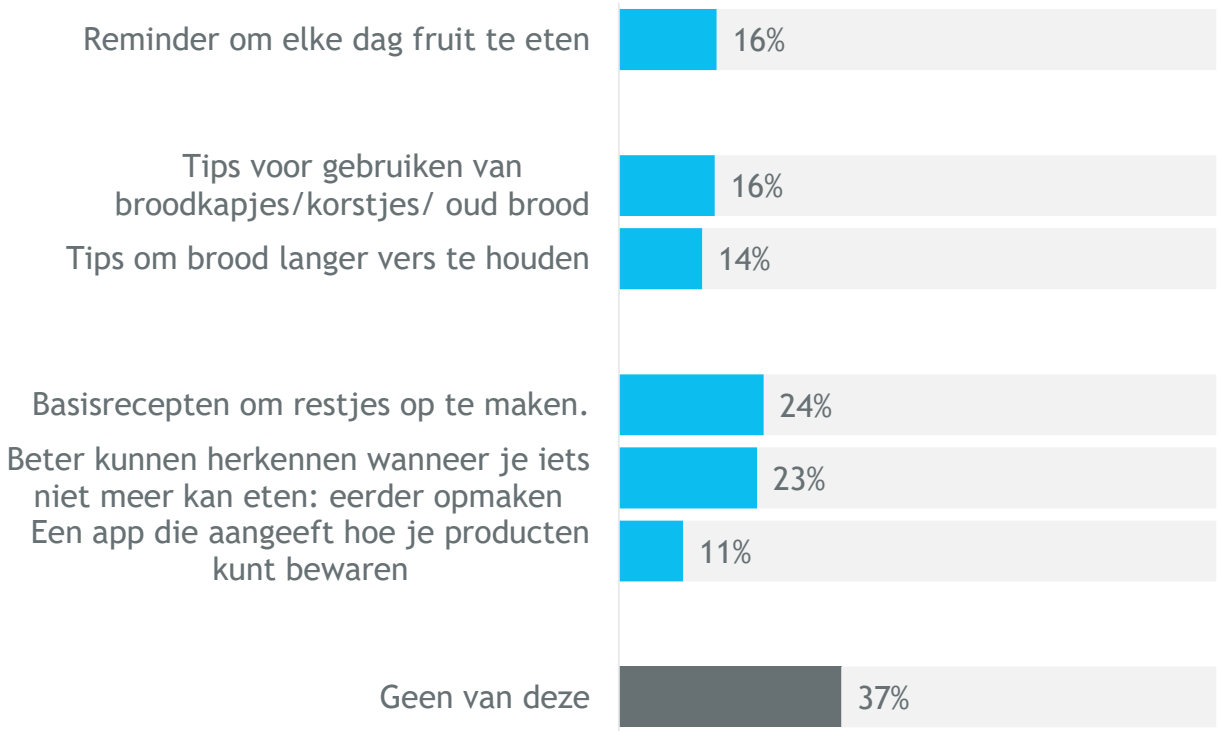

Vraag: Wat kan uw gezin helpen bij het nog beter omgaan met eten en drinken dat al in huis is?

Basis: Allen (n=1.051)

Verschillen naar leeftijd jongste kind

	1-4 jaar	5-12 jaar
…tips gebruik broodkapjes e.d.	20%	*13%*
…app die aangeeft hoe je producten kunt bewaren	15%	*7%*
…geen van deze	*33%*	40%

Verschillen naar opleidingsniveau ouder

	Laag	Midden	Hoog
…basisrecepten om restjes op te maken	*14%*	*21%*	**31%**
…tips gebruik broodkapjes e.d.	14%	*12%*	21%
…geen van deze	40%	42%	*31%*

Blauwe percentages staan voor een significant verschil

Bijlagen

Algemeen winkelgedrag van ouders

De frequentie waarin men boodschappen koopt, vertoont vrijwel geen samenhang met de mate waarin verspilling voorkomt

- Ouders waarvan het jongste kind tussen 1-4 doen minder vaak boodschappen; vaker doen 1-2 keer per week (60% vs. 52%). Hiermee samenhangend zien we dat ze vaker voor 5 à 6 dagen vooruit plannen bij het halen van boodschappen (23% vs. 10%).

Aantal keer boodschappen per week

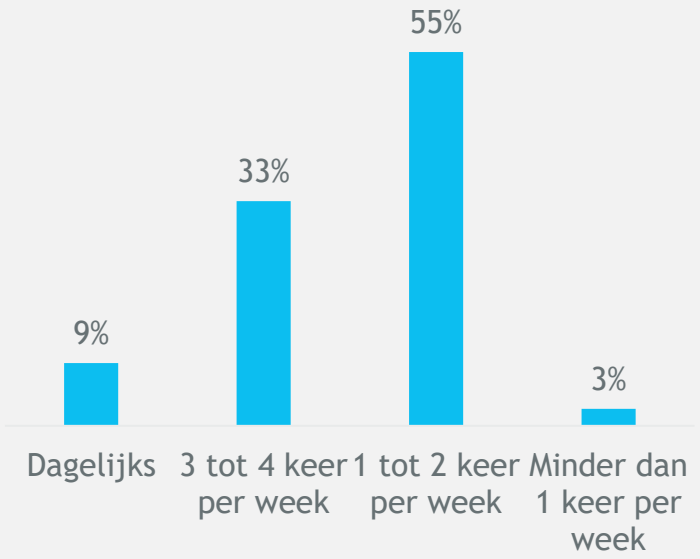

Vraag: Hoe vaak per week doet u gemiddeld boodschappen voor uw gezin?

Basis: Allen (n=1.053)

Ouders doen voor gemiddeld 3 dagen per keer boodschappen

Vraag: Voor hoeveel dagen vooruit bedenkt u meestal de maaltijden?

Basis: Allen (n=1.051)

Waar doet u boodschappen?

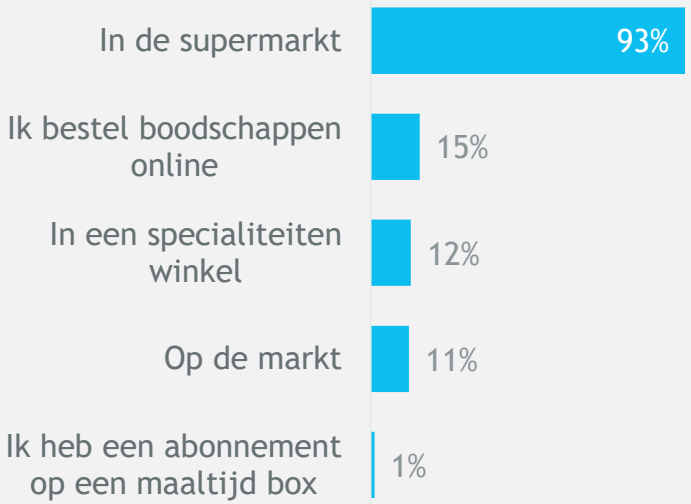

Vraag: Waar doet u het vaakst boodschappen?

Basis: Allen (n=1.051)

Onderzoeksverantwoording

Methode

- Online enquête
- 38 vragen (inclusief selectie)
- Gemiddelde invulduur: 9 minuten

Doelgroep & steekproef

- Ouders, van kinderen 1-12 jaar
- Netto n: 1.051
- Extern panel
- Representatief voor de verhouding naar leeftijd, inkomen, geslacht, opleiding en inkomen

Veldwerk

- Van 3 - 10 december 2018

MWM2
experts in luisteren

eerlijk over eten
Voedingscentrum

Tot ziens bij MWM2

Auteurs: Fenneke Vegter, Reneé van der Zanden
Datum: januari 2019